

Ristiinopiskelun kehittäminen -hanke

Joustavia opiskelumahdollisuuksia tuetusti

Teemaseminaari

25.10.2018

Sami Hautakangas

Tampereen yliopisto

Esityksen sisältö

- Yleiset tavoitteet, konseptin esittely
- Yhteisen kehitystyön tilannekatsaus
- Hankkeen aikataulu
- Tukimateriaalit korkeakouluille
- Sopimukset

Projektin tavoitteet: Lähtökohtia hankkeen kehitystyölle

- Korkeakoulujen lisääntyvä alueellinen ja alakohtainen yhteistyö yli sektorirajojen
- Tarve manuaalisen työn vähentämiseksi suoraviivaistamalla toimintatapoja ja automatisoimalla työvaiheita
- Kokemus Tampere3-yhteistyöstä
 - 3 eri lähdejärjestelmää, automatisointi toteutettu opintotarjonnan koostamiseen, opiskelijan ja opiskeluoikeuden rekisteröintiin ja opintosuoritusten siirtoon
- Yhteiskäyttöisen tenttimisen kehitystyö Exam-konsortiossa
 - Exam-järjestelmään kehitetty perustoimintoja joustavaan tenttimiseen yhteiskäyttöisissä tenttitiloissa

Tukea eri ristiinopiskelun muotoihin: hallinnoinnin tuki

1. Tiivis opetussuunnitelmatason yhteistyö ->**tekninen toteutus rajataan ensi vaiheen toteutuksesta jatkokehitykseen**
 1. Korkeakoulujen opetussuunnitelmat sisältävät toisen korkeakoulun opintoja
 2. Opiskelijat saavat automaattisesti oikeuden suorittaa näitä opintoja toisessa korkeakoulussa
2. Alakohtaiset opiskelumahdollisuudet
 1. Opintoja tarjotaan tiettyjen korkeakoulujen rajatuille kohderyhmille
 2. Opiskelijoilla on mahdollisuus halutessaan päästä suorittamaan toisen korkeakoulun tarjoamia opintoja
3. Valinnanvapauteen perustuva opintotarjonta
 1. Opetussuunnitelmista valikoidaan yhteinen laaja opintotarjonta, joka soveltuu suurelle joukolle opiskelijoita esim. valinnaisiin opintoihin
 2. Opiskelijat voivat suunnitella ja suorittaa näitä opintoja omaa opiskeluoikeutta koskevan opetussuunnitelman puitteissa

Tukea eri ristiinopiskelun muotoihin: hallinnoinnin tuki

- Luodaan edellytykset joustavaan pääsyyn opetukseen ja opintojen suorittamiseen
 - Tuetaan myös prosessia, jossa opiskelija ilmoittautuu opetukseen ja saa samalla kaikki tarvittavat oikeudet opintojen suorittamista varten järjestävän korkeakoulun palveluihin.
 - Voidaan avata joustavasti ja nopeasti tarjolle opetusta, johon voidaan resurssien puitteissa ottaa ristiinopiskelijoita, esim. kesällä järjestettävässä opetuksessa
 - Sopimuksella voidaan antaa opiskelijoille mahdollisuudet suorittaa kotikorkeakoulun opintoja esim. toisen korkeakoulun tenttitiloissa.
- **Huom!** Prosesseissa tarvitaan sekä korkeakoulujen taustajärjestelmien toiminnallisuuksia että yhteisen kehitettävän palvelun toiminnallisuuksia. Tavoitetilan mukainen toiminta edellyttää myös taustajärjestelmien kehittämistä.
- Laaditut prosessikuvaukset löytyvät hankkeen wikistä osiosta Vaatimusmäärittely järjestelmäkehitystä varten -> Toiminnallinen vaatimusmäärittely (<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=49858749>)

Palvelun tietojoukot

- Ristiinopiskeluverkoston (opetusyhteistyöverkoston) tiedot
- Tarjontatiedot
 - Opintokokonaisuudet
 - Opintojaksot
 - Toteutukset
- Henkilö- ja opiskeluoikeustiedot
- Suoritustiedot

Ristiinopiskeluverkoston tiedot

Ristiinopiskeluverkostojen luominen (keskitettyyn palveluun) ja verkostotietojen välitys (korkeakoulujen järjestelmiin)

Verkoston tiedot: mm. perustiedot (nimi, tunniste...), osallistuvat korkeakoulut, verkoston kesto, opiskelijaryhmät, kustannukset

Verkoston kokoa tai määrää ei ole rajoitettu

Kansallinen ristiinopiskelupalvelu

Ristiinopiskeluverkosto Y

Korkeakoulu 3

Verkostotietojen välitys

Ristiinopiskeluverkosto X

Korkeakoulu 1

Korkeakoulu 2

Tarjontatiedot

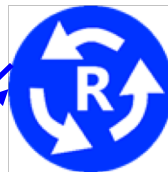
Tarjontatiedot: opintokokonaisuus, opintojakso, toteutus

Tarjontatietojen julkaisu tapahtuu opetuksen antavan korkeakoulun järjestelmässä. Julkaisu välittää tiedot ristiinopiskelupalveluun.

Ristiinopiskelupalvelusta tiedot luettavissa verkostoon kuuluvien muiden korkeakoulujen järjestelmiin (hops, erillinen verkkosivu...) REST-rajapinnalla / ES-kyselyillä

Ekosysteemikohtaisesti voi olla eriäviä ratkaisuja, millä tasolla tiedot näytetään ja miten hakeutuminen tapahtuu

Kansallinen
ristiinopiskelupalvelu

Tarjontatietojen välitys

Ristiinopiskeluverkosto X

Korkeakoulu 1

Korkeakoulu 2

Henkilö-, opiskeluoikeus- ja opintojen valinta- / ilmoittautumistiedot

Henkilö-, opiskeluoikeus- ja opintojen valinta- ilmoittautumistiedot

Henkilö- ja opiskeluoikeustietojen luominen /
päivitys

Kokonaisuuksien ja jaksojen valinta tai
toteutukselle ilmoittautumisen tiedot -> Tieto
keskitettyyn palveluun opiskeluoikeuden
rekisteröimiseksi kohdekorkeakouluun
(vahvistuspyyntö opiskelijalta ennen valinnan
tekemistä)

Kansallinen
ristiinopiskelupalvelu

Valittujen opintojen tiedot,
henkilötiedot, opiskeluoikeustiedot

Kotikorkeakoulu

Ristiinopiskeluverkosto X

Kohdekorkeakoulu

Suoritustiedot

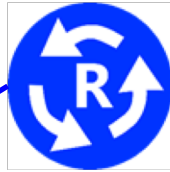

Suoritustiedon välittäminen kohdekorkeakoulusta kotikorkeakouluun

Opiskelija suorittaa opinnon
kohdekorkeakoulussa

Tieto tallennetaan alkuperäisenä
suorituksena kohdekorkeakouluun (josta
Virtaan) ja välitetään ristiinopiskelupalvelun
kautta muualla suoritettuna opintona
kotikorkeakouluun (josta Virtaan)

Kansallinen
ristiinopiskelupalvelu

Suoritustietojen välitys

Kotikorkeakoulu

Ristiinopiskeluverkosto X

Kohdekorkeakoulu

Keskeisiä havaintoja ristiinopiskelun prosesseista tavoitetilassa

- Ristiinopiskeluoikeuden määrittelemisen korkeakoulujen yhteistyösopimukseen perustuen mahdollistaa opiskelijaliikkuvuuden digitalisoinnin
 - Saadessaan ensisijaisen opiskeluoikeuden, opiskelija saa optiona myös oikeudet korkeakoulun kyseistä opiskeluoikeutta koskeviin ristiinopiskelumahdollisuuksiin, joihin on sopimus
 - Aloittaessaan opinnot kohdekorkeakoulussa opiskelijalle rekisteröidään teknisesti järjestelmiin määräaikainen opiskeluoikeus
- Opintoihin pääsyä rajataan kotikorkeakoulussa opetussuunnitelman ja HOPS-prosessin avulla
 - Opiskelija pystyy suunnittelemaan kohdekorkeakoulun opintoja omassa järjestelmässään ja soveltuvuus opintoihin järjestetään kotikorkeakoulun prosessin mukaan
- Opetukseen osallistumiseen pääsyä rajataan normaalin kurssi-ilmoittautumismenettelyn avulla
 - Tarjotaan vain sellaisia opintoja, joihin on mahdollista päästä, sopiminen kiintiöistä
 - Periaatteet, joilla opetukseen osallistujia asetetaan etusijajärjestykseen tarpeen kuvata siten, että opiskelijat ymmärtävät ne jo suunnitellessaan opintojaan
 - Kun pystytään mahdollistamaan opetukseen ilmoittautuminen kotikorkeakoulun järjestelmässä, opiskelija tietää pääseekö osallistumaan ennen toimenpiteitä kohdekorkeakoulussa

Keskeisiä havaintoja ristiinopiskelun prosesseista tavoitetilassa

- Etukäteissuunnitteluun perustuva ristiinopiskelu mahdollistaa opintosuoritusten automaattisen siirron kotikorkeakouluun
 - Ennakollinen hyväksiluku
 - Opintojen sijoittaminen osaksi tutkintoa/muuta opintojen rakennetta korkeakoulun ohjauskäytäntöjen ja teknisten mahdollisuuksien mukaisesti
 - Parhaimmillaan suoritus voidaan kohdentaa automaattisesti oikeaan kohtaan opiskelijan tutkintorakennetta, johon opiskelija on opinnon suunnitellut
- Kun tiedonsiirrot on saatu automatisoitua, ovat tiedot opiskelusta ja syntyneistä suorituksista täysimääräisesti sekä koti- että kohdekorkeakoulun käytössä ilman erillistä työtä
 - Kohdekorkeakoulussa alkuperäinen suoritus, joka näkyy myös Virrassa
 - Kotikorkeakoulussa muualla suoritettuna opintona, joka näkyy myös Virrassa
- Käyttäjätunnusten hallintaan liittyy kysymyksiä, joiden ratkaiseminen edellyttää yhteistyötä hankkeen ulkopuolella
 - Ideaalitulanteessa opiskelija voisi toimia kohdekorkeakoulussa kotikorkeakoulun tunnusta käyttäen, mikä edellyttää tämän tunnuksen yhdistämistä kohdekorkeakoulun identiteettiin

Ristiinopiskelun teknisen arkkitehtuurin konsepti

Yhteinen Ristiinopiskelupalvelu

- Sopimukseen liittyvät määrittystiedot: korkeakoulut, ristiinopiskelun tyyppi, kohderyhmät, tarjonnan määrittely
- Keskitetyt palvelut ja tietovarannot verkoston keskeisten tietojen hallintaan
- Tarvittavat tiedonvälityspalvelut ja palvelurajapinnat ristiinopiskelumallien hallinnollisten prosessien tukemiseen (Huom! Ei käyttöliittymiä)

Palveluväyläratkaisu palvelupyyntöjen ja tietojen välittämiseen

Tarjonnan esittämisen, rekisteröimisen
Proof of Concept

Korkeakoulun A järjestelmä(t)

Korkeakoulun B järjestelmä(t)

Korkeakoulun C järjestelmä(t)

Teknisen arkkitehtuurin kuvaus löytyy wikistä

- Tarkempi kuvaus teknisestä arkkitehtuurista löytyy hankkeen wikistä osiosta Vaatimusmäärittely järjestelmäkehitystä varten -> Tekninen vaatimusmäärittely (<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=49858746>)

RiKe-hankkeen aikataulusuunnitelma, päivitetty kesäkuu 2018

**Projektin ja toteutettavien ominaisuuksien
suunnittelu ja määrittely 2017 Q2-Q4**

Ristiinopiskelupilottien suunnittelu 2018 Q1 ->

Exam-yhteiskäyttöisyyden tuki valmis 2017 Q4

Teknisen toteutuksen kilpailutus 2018 Q1,Q2

-> uusi kilpailutus Q3, Q4

Palvelun tekninen toteutus

-> 2018 Q4 – 2019 Q2

Ekosysteemeihin tehtävät muutokset 2018 Q2 ->

Exam-yhteiskäyttöisyyden pilotti, toteutus 2018 →

- Tilojen varustaminen
- Tentittävien opintojen syöttäminen järjestelmään
- Testaus
- Pilotin käynnistyminen

Ristiinopiskelupilottien toteutus 2018-2019

**-> Pilotit jatkuvat vuoden 2019 loppuun saakka,
koordinaatituki Tay:lta**

Palvelun tekniset viimeistelyt 2019 Q2

Hankkeen päättäminen Q4 2019

Tukimateriaalit korkeakouluille

- Ristiinopiskelun kehittäminen –hankkeen wikisivuille on koottuna tukimateriaalia korkeakoulujen opetusyhteistyön suunnittelun tueksi
- Muistilista ratkaistavista opintohallinnollisista kysymyksistä koostettiin prosessityöpajatyöskentelyn yhteydessä
- Eri käyttäjäryhmiä koskevat ohjeet ovat tärkeä osa opetusyhteistyön käytännön toteutuksessa, niissä prosessit ja toimintatavat kuvataan arkikielellä
- Yhteistä materiaalia ohjeisiin liittyen
 - Taustamateriaalia ohjeiden laatijoille
 - Tarjonnan suunnittelijoiden ohje
 - Henkilökunnan yleisohje
 - Lähtevän opiskelijan ohje
 - Saapuvan opiskelijan ohje
- Käytössä olevista sopimuksista löytyy muutama esimerkki
- Wiki sisältää FAQ-osuuden, jota täydennetään hankkeen ajan

Hankkeen pilotit

- Opintohallinnollisten pilottien tarkentava suunnittelu resurssien osalta tehty -> osatoteuttajasopimukset. Työ käynnissä alkuvaiheen toimintamallin osalta.
 - DLB
 - eAMK (Kuntoutusala)
 - FITECH
 - ISICT
 - Tampere3
- Exam-pilotointiin laadittu siirtotentin toimintamalli ja testattu Examin siirtotenttiversio -> kohti pilotointia
 - Myös erikoislääkärien valtakunnallisen tentin ensimmäiset pilotit loppusyksystä 2018

Opetusyhteistyötä käsittelevät sopimukset (1/2)

- Toimeksiantona valmistella sopimusrakenne, jonka puitteissa opetusyhteistyötä tehdään korkeakoulujen välillä
- Valmisteltu kolmitasoinen sopimusrakenne
 - Sopimus opetusyhteistyöstä suomalaisissa korkeakouluissa ("kattosopimus")
 - Sopimus opetusyhteistyöverkostosta ("verkostosopimukset")
 - Sopimus yhteiskäyttöisestä Examista
- Kahden ensin mainitun sopimuksen luonnosversio oli kommentoilla elokuussa
- Sopimusvalmistelu jatkuu kommentit ja niiden jälkeen käyty jatkokeskustelu huomioiden syksyn aikana

Opetusyhteistyötä käsittelevät sopimukset (2/2)

- Kattosopimus tarkoitus solmia kaikkien korkeakoulujen väliseksi: yleisten periaatteiden sopiminen
- Verkostosopimukset konkretisoivat, ketkä tekevät yhteistyötä, kuinka laajasti ja millä täsmennetyillä pelisäännöillä
 - Kukin korkeakoulu voi olla mukana 1-n verkostossa, esim. Ammattikorkeakoulu A
 - Kahdenvälinen alueellinen sopimus Ammattikorkeakoulu B:n kanssa
 - Alakohtainen sopimus jonkin koulutusalan puitteissa Ammattikorkeakoulujen C, D, E ja F kanssa
 - Sopimus kaikkien ammattikorkeakoulujen kanssa opetusyhteistyöstä
 - Ristiinopiskelupalvelu ei siis ota kantaa siihen, kuinka monessa verkostossa yksi korkeakoulu on mukana, ja se ei rajoita verkostojen laajuutta
 - Verkosto on keskeinen käsite mallissa, sillä sen puitteissa ristiinopiskelun välityspalvelu välittää tietoja korkeakouluihin
- Exam-sopimus tarkoitus solmia kaikkien korkeakoulujen väliseksi: yleiset periaatteet yhteiskäyttöisten tenttitilojen käytöstä

Yhteenveto ristiinopiskelun kehittämisen kokonaisuudesta

- Tavoitetilassa kaikki kokonaisuuteen kuuluvat osa-alueet toimivat johdonmukaisesti yhteen
 - Sopimukset
 - Prosessit
 - Opetus
 - Opintohallinto
 - Muut tukiprosessit kuten sisällöntuotanto, tunnushallintoon ja käyttöoikeuksiin liittyvät prosessit
 - Ohjeet
 - Tekniset ratkaisut
- Siirtymävaiheessa pyritään löytämään ratkaisuja, joilla nykyjärjestelmiä käyttämällä voidaan toimia ylimääräistä työtä välttäen